

Brev till riksdag och regering

Just nu gör stat, regioner och kommuner stora insatser för att hjälpa företag att hantera konsekvenserna av beslutade begränsningar och nedstängningar till följd av pandemin. Det behövs nu och kan komma att behövas en tid framöver. Men vi behöver höja blicken och snabbt komma tillbaka till det naturliga, att företagen bidrar till samhällets ekonomi och utveckling.

Ofta pratar vi om tillväxt enbart i termer av nya jobb. Men huvuddelen av tillväxten skapas genom ökad produktivitet; hur effektivt vi arbetar. Det handlar då ofta om ny teknik, nya processer och samarbeten som bidrar till att mer värde skapas per arbetad timme.

Det är hårt arbete med sådana produktivitetshöjande investeringar som gör att företag kan bidra än mer till ekonomin och samhället. Näringslivet behöver rätt förutsättningar för att genomföra dessa investeringar.

Vi har identifierat fyra punkter som vi tror att politiken behöver prioritera för att lyfta Sverige ur krisen.

För det första – öppna marknaderna

Öppen internationell handel är nyckeln till välstånd. Det allra viktigaste Sverige kan göra är att bidra aktivt till att EU håller samman och har öppna gränser till den inre marknaden. Det är en ren överlevnadsfråga för Sverige.

För medborgare och företag är EU den billigaste politiska nivån, vilket ofta glöms bort i debatten om EU-avgiften. De samlade utgifterna för stat, regioner och kommuner i Sverige uppgår till över 2 000 miljarder kronor, medan mindre än 50 miljarder kronor går till det europeiska samarbetet. Stora delar av våra skatteintäkter skapas dessutom med hjälp av de öppna marknader som EU-samarbetet åstadkommit.

På senare år har EU utvecklats i en bra riktning med minskat jordbruksstöd, ökat yttre gränsskydd och större satsningar på utbildning och forskning. Sverige har aldrig fått så mycket för pengarna.

Vi har länge betraktat öppna marknader som ett givet faktum. Men nu behöver vi arbeta för att försvara och utveckla dem.

För det andra – ny basinfrastruktur

Väl fungerande infrastruktur har alltid varit en förutsättning för välstånd och tillväxt. Vi får inte underskatta behovet av en ny basinfrastruktur för en ny tid. Det finns förstås många önskemål. Men här är de viktigaste områdena ur vårt perspektiv.

Digital infrastruktur. Vi behöver komma i gång med 5G snabb och brett. Sverige har tekniken, men verkar ännu inte riktigt ha beslutsamheten. Det behövs också omtag för att etablera bredband fullt ut i hela landet.

Nya stambanor. Grannländerna Danmark och Tyskland investerar motsvarande 1000 miljarder kronor i att förnya sin infrastruktur för tåg. En ny tunnel mellan Danmark och Tyskland är färdig år 2030. Sverige bör dra nytta av detta.

Bygg ihop Sveriges arbetsmarknader. Stora arbetsmarknader skapar mer tillväxt och sysselsättning. Produktivitet drivs av fungerande och stora pendlingsomland. Ju fler jobb varje enskild individ kan söka inom rimligt pendlingsavstånd, desto större blir sannolikheten att rätt kompetens hamnar på rätt plats. Sverige har i dag flera lokala arbetsmarknader som bör byggas ihop så att de i större utsträckning kan dra nytta av varandra.

Flygförbindelser. Exportföretag behöver tillgång till flyg för att nå affärspartners och säkra beställningar. Staten behöver backa upp regionala flygplatser för att bibehålla en god tillgänglighet i hela landet.

Energiförsörjning. Landets energiförsörjning behöver säkerställas. Svenska företag kan idag inte alltid vara säkra på kraftleveranser. Detta kostar sysselsättning och innebär förlorade värden för näringsliv och samhälle.

För det tredje – yrkesutbildning

Vi satsar mycket på utbildningsväsendet, men just yrkesutbildning har hamnat i skymundan i svensk utbildningspolitik. Kontakten med företag har successivt minskat och yrkesgymnasier tynar därför bort. Den avancerade yrkesutbildningen är underdimensionerad och matchar inte företagets behov.

Här behövs en rejäl satsning. Vi har verktyg i form av gymnasielärlingsprogram som behöver skalas upp rejält. Det bör skapas en långsiktig modell för yrkeshögskolan med ökad regional anpassning. Vi har länge fått tydliga signaler om att intresset för yrkesutbildning är mycket stort hos arbetsgivarna.

Matchningen på arbetsmarknaden kommer att fungera bättre om yrkesutbildning kan skraddarsys mot konkreta jobb. Då hittar fler det rätta jobbet för just sin kompetens.

För det fjärde – skraddarsy responsen

Sverige beskrivs ofta som ett land med EN gemensam tillväxt och strategi. Men den ekonomiska verkligheten är att regionerna skiljer sig lika mycket åt inom Sverige som gentemot andra länder.

Finanskrisen märktes knappt i Stockholm, men i andra regioner innebar den en fundamental omstrukturering och tvåsiffriga tapp i förädlingsvärde. Landets mest internationella regioner, i bemärkelsen att de har högt deltagande i globala varumarknader, finns utanför storstäderna.

De regionala skillnaderna skapar olika behov som politiken behöver tillgodose bättre i framtiden. Antingen behöver nationell politik hantera dessa skillnader bättre eller så behöver beslutsmakten över ett antal frågor flyttas till regionerna så att problem och lösningar finns på samma ställe.

Företag ska vara bra på att vara just företag. I den uppgiften ingår ansvar att bidra till samhällets utveckling. Företag kan erbjuda jobb och ökad välfärd genom förbättringar och engagemang i civilsamhället – om rätt förutsättningar ges. Under nästa årtionde tror vi att klimatanpassning blir en viktig målsättning och att digitalisering är en viktig lösning.

Alla söker efter svaret på hur världen kommer att se ut efter pandemin. Det finns såklart inget facit. Men vi vet att välfärd och tillväxt behövs och att ekonomin behöver komma igång så snart det är möjligt. Med bra förutsättningar kommer näringslivet att göra mycket nytta även i framtiden.

Sydsverige i juni 2020

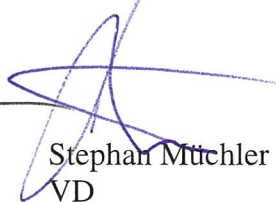
SYDSVENSKA INDUSTRI- OCH HANDELSKAMMAREN

Kerstin Lindell
Ordförande

Sven Kristensson
Vice ordförande

Stephan Mütchler
VD